

ЗОРНИЦА

Първият брой на Вестник „Зорница“ излиза в Цариград на 2.I.1876 г.

Година 145 • март 2021 • брой 03 • 80 ст. • Най-старият български периодичен вестник

И Мария каза:
Ето Господнята
слугиня пред тебе.
Нека ми бъде според
твоите думи.

Лука 1:38

РЕДАКЦИОННА

Скъпи читателю,

Ако през февруари си се колебал кой празник да отбележиш – този на мъченика Валентин или на мъченика Трифон, то през март сякаш нещата ще бъдат по-лесни. Едва ли би се затруднил да избереш празника на жената-християнка: Благовещение. Тази величава среща на ангела с Мария, която не само променя коренно заобикалящия ни свят, но и ни дава нов живот и нова душевност.

„Зорница“ ще те предизвика да размислиш за своята вяра, за послушанието си на Божия глас, за това, дали си готов (дали и аз съм готов) като Девицата да се оставим Той да определя не само бъдещето ни, но и житието ни.

На страниците на този брой ще срещнеш примери от църковната история именно за една такава готовност. В името на принципите на Писанието да си решен да загърбиш приятелите си, ако е нужно. Ще можеш да прочетеш и за духовната дисциплинираност, която би те подготвила за християнски подвизи в името на Господа.

В една от статиите ще се запита дали това начинание няма да е сравнително лесно и предвидимо, все едно да се изкачваш крачка по крачка по една стълба към Бога в небето.

Въобще, броят е обещаващо интересен. Не се колебай да го отвориш! А както сме казвали и друг път, направи подарък на някого, като му купиш новата „Зорница“. Защото нашата цел е обща – да сме готови, на колене ако е необходимо, да кажем като Мария: „Нека ми бъде, както си казал.“

п-р Станислав АЛЕКСИЕВ

Мария каза „да“

Историята започва така: „Ангел Гавриил бе изпратен от Бога в галилейския град, наречен Назарет, при една девица, сгодена за мъж на име Йосиф, от Давидовия дом; а името на девицата бе Мария“ (Лука 1:26-27).

Името *Назарет* на арамейски означава „стражева кула“. Построен е на високо място. Вероятно около кулата за наблюдение са се заселили хора и така е възникнало селището. По това време жителите му са наброявали няколкостотин души. Намирал се е в областта Галилея. Наричали я „езическа Галилея“ (Мат. 4:15; Исая 9:1-2) може би защото в северната ѝ част са живеели сирийци, финикийци, араби и други езичници. Галилеяните са били храбри и трудолюбиви хора, но юдеите ги смятали за твърдоглаво простолудие (Лука 13:1; Йоан 7:52). Говорели са на диалект, така че лесно са се разпознавали от ерусалимските евреи (Марк 14:70) и са ставали обект на подигравките им.

Бог обаче изпраща ангела Си точно в това място. Няма значение откъде си и в какво място живееш. За Бога това е без значение. Каквото и да е произходът ти, Бог може да те посети.

„И като дойде ангелът при нея, каза: Здравей, благодатна! Господ е с тебе. Благословена си

от Нина АТАНАСОВА

ти между жените. А тя много се смути от думите му и си размишляваше какъв ли ще е този поздрав“ (Лука 1:28-29).

Какви невероятни думи, изговорени от Бога към човек! Няма друг подобен случай в човешката история, когато Бог да се обръща по този начин към когото и да било. Човекът, който е удостоен с тази невероятна чест, оказана му от страна на Бога, е жена. Да благодарим на Бога за жените! Да Му благодарим, че Той ги смята за достойни да ги посещава, разговаря с тях, открива им тайните Си и ги употребява за намеренията Си!

Следва на 2 стр.

Да Вдъхновяваш онези, които не Вдъхват доверие

ВИЛНЕЕЩИЯТ ИНКВИЗИТОР

Познавали го като страшилището за църквата. Майки предупреждавали децата си да го избягват. Оцелели от набезите му разправяли как кръстосва от къща на къща и от град на град като настървен звяр в търсене на жертви. В потайни събрания шепнели името му с боязън и смут: Савел, кръстен на древен умопомрачен монарх, сега издирвал последователите на Христос, тероризирал ги и ги заключвал по тъмници.

Да бъдеш християнин през първи век било почти равносилно на това, всеки ден да минаваш през иглени уши, да се озърташ през рамо за доносници, да внимаваш какво кому доверяваш. Овластени функционери кръстосвали кварталите, изпратени да прибират в участъка хората с различно от партийната линия мислене. А на върха на тази машина за гнет, фанатизирани и наежени от криворазбрана лоялност, бил Савел Тарски. С пълномощно от висшите клирици той ръководел гоненията срещу първите християни и лично координирал зрелищните екзекуции на по-неуспеваемите от тях.

НЕОЧАКВАНА МЕТАМОРФОЗА

Ала един ден всичко се обърнало. Сред църковните общности плъзнал

от Влади РАЙЧИНОВ

слух, че Савел бил тръгнал по пътищата на Исус. Разправяло се, че блеснала светкавица, гръмнал гръм, нещо му прещракало в душата и той се завъртял на сто и осемдесет градуса. Мълвата бързо обиколила социалните мрежи, но дали не било фалшива новина, капан за наивници? Нямамо как да се знае.

Съмненията се подхранвали и от факта, че Савел изчезнал от публичното пространство. Усамотил се из дебрите на арабската пустош, далеч от хорски очи. Цели три години нямамо ни вест, ни кост от гонителя на църквата.

И един ден изневиделица се появил в столицата. Никой не го очаквал. Повечето вярващи се разбягали като подплашени рибки. Не били готови още да му се доверят. Подозирали, че може да е примамка, за да ги излови и предаде на властите. Савел обаче не бил сам. Придружавал го един от най-утвърдените и разпознаваеми вярващи по онова време – човек с прякор *Варнава* (в превод, „Вдъхновителя“):

Благовещението, 1857 г., художник: сър Едуард Бърн-Джоунс (източник: Цифровизирана колекция на Бирмингхамския музей)

„Когато дойде в Ерусалим, той се старееше да дружи с учениците, но всички се бояха от него, понеже не вярваха, че е ученик [на Христос]. Но Варнава го взе и го доведе при апостолите, и им разказа как бил видял Господа по пътя, и че му е говорил, и как в Дамаск дръзновено проповядвал в името на Исус“ (Деян. 9:26-27).

При тази своя първа двуседмична визита в Ерусалим като християнин Савел се запознава с водача на столичната църква Симон Петър. Новозаветните летописци обаче подчертават огромната роля на Варнава за изчистването на името на дотогавашния угнетител на Църквата. Трудно е днес да си представим дейността на Савел – бъдещия апостол Павел – без решителната подкрепа на неговия застъпник.

Следва на 2 стр.

Зорница се нуждае от подкрепа. Бъдете съработници на най-стария български периодичен вестник. Ще бъдем благодарни, ако обмислите с молитва да бъдете спомоществователи на изданието!

Българско евангелско дружество | IBAN: BG84 BPBI 7942 1021 9606 01 | BIC: BPBIBG5F

Мария каза „да“

По това време Мария е сгодена, но е девица. Когато ангел Гавриил застава пред нея, тя изпитва не страх, а смущение. Смущението е състояние на душата, когато не намираш думи и не знаеш какво да кажеш. То е следствие по-скоро на изненада, защото се случва нещо неочаквано, а не на страх. Мария се смущава не от вида на ангела, а от думите му.

В Библията се описват други случаи, когато различни хора виждат ангели. Някои много се изплашват от вида им и падат по очи, а други ги мислят за непознати мъже. Свещеникът Захария, въпреки че е служител на Бога, се изплашва. Защо Мария не се изплашва? Възможностите са две. Или и преди е имала среща с ангели, или взема ангела за човек. Ако го е помислила за човек, срещата се е състояла на място, където би било нормално да срещне хора. Но Мария не се уплашва. Тя се смущава от думите му и е в недоумение. Не разбира защо ѝ говори по този начин: „Здравей, благодатна! Господ е с тебе. Благословена си ти между жените.“

Със своята скромност Мария може да ни бъде пример за подражание. Скромността е едно от качествата, които Бог цени много високо в характера на жената. Когато Бог гледа на нас, скромността блести като скъпоценна огърлица около шията ни. Затова Той ни съветва да се украсяваме със скромност (1 Тим. 2:9), като не отдаваме ума си на високи неща, а се предаваме на скромни неща (Рим. 12:16). Мария е такава. Когато чува възхитителните думи на ангел Гавриил, тя не се усмихва самодоволно. Не си каза: „Най-после някой да ме оцени“, а силно се смущава от думите му.

„И ангелът каза: Не бой се, Мария, защото си придобила Божието благоволение“ (Лука 1:30). Защо ѝ казва: „Не бой се“? Та тя не се е уплашила. Явно ангел Гавриил я подготвя за това, което ще ѝ каже след малко. Ако има нещо страшно, то следва. Но преди това още веднъж я окуражава: „Придобила си Божието благоволение.“ Едва след като три пъти я уверява, че Божията благодат е върху нея, той ѝ казва: „И, ето, ще заченеш в утробата си и ще родиш Син“ (Лука 1:31).

Но не спира дотук. Не ѝ дава време да започне да се ужасява. Какво ужасно има в това да роди дете? Когато гледаме на това събитие през очилата на

нашето време, може би е трудно да разберем огромния драматизъм, който се крие под повърхността. Според статистиката през 2020 г. 59% от децата

в България се раждат от майки и бащи без сключен брак. В това отношение България е на второ място в Европа, само на един процент след Франция. Обстановката, в която сме принудени да живеем, така се е просмукала в мисленето ни, че ни прави неспособни да разберем библийската реалност, когато за блудство законът е предвидял смъртно наказание. Кой трезво мислещ човек би повярвал на Мария, ако му каже, че е девствена, но носи в утробата си бебето на Бога? А Йосиф, годеникът на Мария? Как да обясни на него?

Но Гавриил не я оставя да потъне в подобни съмнения и страхове. След като ѝ казва: „Ще родиш Син“, той веднага добавя: „Когато ще наречеш Исус.“ Мислите на Мария следват думите на ангела: „Исус ли? Това име означава „спасител“. Кой може да спасява освен Бог?“

Гавриил казва: „Той ще бъде велик.“ Мария си мисли: „Само Господ е велик.“ Гавриил продължава: „И ще бъде наречен Син на Всевишния.“ Мария разсъждава: „Той ще е Син на Бога?!“ Гавриил допълва: „И Господ Бог ще Му даде престола на баща Му Давид.“ Мария се пита: „Престол ли? Той ще бъде цар и ще седне на престола на цар Давид?“ Накрая ангелът продължава: „Ще царува над Якововия дом до века и царството Му няма да има край“ (Лука 1:33). Мария си мисли: „Ще царува вечно във времето и на безкрайна територия?! О, това са все божествени атрибути!“

Всичко, което ангел Гавриил казва за Сина ѝ, сочи към небето. От реакцията на Мария личи, че тя познава Бога. Божествените титли, които изброява ангелът, показват на Мария, че си има работа с Бога. Умът ѝ не е егоцентричен. Тя не мисли за себе си или за това, какво ще кажат хората. Въпреки младостта си се е научила да мисли за горното, а не за земното (Кол. 3:2). Когато умът ни е

зает с Божията работа, в него няма място за страх и ужас. Мария не се усъмнява в думите на ангела. Не казва, че това е невъзможно.

за Господа?“, тя отрича.

Така и свещеникът Захария. И той не вярва на думите на ангела, а иска доказателство. И Бог му дава доказателство: Захария онемява до раждането на сина си.

Но Мария не се усъмнява. Не се засмива, нито иска като Гедеон белег, по който да се увери, че думите на ангела са истинни. Тя пита за начина, по който ще стане това. Сякаш пита какво се иска от нея да направи.

Не се страхувайте да питате Бога. Питайте Го какво иска от вас. Питайте Го как да го направите. Но не Го питайте защо да го правите. Питайте Го с простосърдечие, с кротост, с чистота и Той ще ви отговаря.

„И ангелът отговаря: Светият Дух ще дойде върху теб и силата на Всевишния ще те осени. Затова и Светият, Който ще Се роди от тебе, ще Се нарече Божий Син“ (Лука 1:35). В тези думи няма никакви изисквания към Мария. От нея не се очаква да прави какво-то и да е. Светият Дух ще дойде върху нея. Силата на Всевишния ще я осени. Божият Син ще Се роди.

Спрете за малко. Почувствайте красотата в тази картина. Почувствайте съвършенството на Троицата в акта на Въплъщението: Светият Дух идва върху девицата Мария, силата на Всевишния Отец я осенява и Синът се ражда.

Няма убеждавания от рода на: „Повярвай!“ Тя е имала вяра. Ангелът просто добавя: „За Бога няма нищо невъзможно“ (Лука 1:37). Това са същите думи, които той е казал на Сара повече от две хиляди години по-рано. Но към Сара това е въпрос, който я провокира да мисли. Сега ангел Гавриил потвърждава истина за Бога, в която Мария е убедена. И за да я насърчи, укрепи и утвърди, ѝ показва как на практика действа Бог: „И, ето, твоята сродница Елисавета, и тя в старините си е заченала син. И това е шестият месец за нея, за която се казваше, че е бездетна“ (Лука 1:36).

Погледнете целия пасаж, който разглеждаме. Всяко следващо събитие се въвежда в текста със съюза „и“. „И ангелът рече... и ангелът каза... и ангелът рече... и ще заченеш... и ще родиш Син... и ще Се нарече... и Господ ще Му даде... и царството Му не ще има край... и Мария рече...“ Това показва голяма динамика. Сякаш събитията се гонят и бързат да влязат в действието. Няма бавене, няма протакане.

Така идва и отговорът на Мария. Бързо, веднага след думите на ангела: „И Мария каза: Ето Господнята слугиня пред тебе; нека ми бъде според твоите думи. И ангелът си отиде от нея.“ Казано по друг начин: „Да бъде Твоята воля.“ Казва го спонтанно, инстинктивно. Казва го, без да мисли за последиците, без да се пазари за цената. За нея смисълът на живота е да върши Божията воля. Тя иска и в живота си, и в смъртта си да Го прослави.

Същото предаване на Божията воля има при всички герои на вярата, защото те не обичат живота си дотолкова, че да бягат от смърт (Откр. 12:11). Така Сидрах, Мисах и Авденаго предпочитат да бъдат хвърлени в огнена пещ, но не и да отстъпят от Божията воля. Така Данаил отказва да се подчини на царевата заповед, но остава покорен на Божията воля и го хвърлят в рова на лъвовете. Така Исус приема Божията воля, взема кръста Си и тръгва към Голгота.

А ти? Желаш ли Божията воля? Готов ли си да понесеш болка и страдания, ако са част от волята Му? Мария бе готова. Кротко, тихо, покорно. Затова беше избрана. ■

Да Вдъхновяваш онези, които не Вдъхват доверие

ЗАСТЪПНИЧЕСТВОТО НА ВДЪХНОВИТЕЛЯ

Пет глави по-рано текстът на книгата Деяния хвърля известна светлина върху неговата фигура (4:36-37). Името му е *Йосиф*, евреин от средиземноморската диаспора, от коляното на Леви, родом от остров Кипър. Имал реномето на човек с дарбата да вдъхновява околните: да издига неуверените, да изправя неукрепналите, да изгражда нешколуваните. Най-вероятно на това се дължал и неговият прякор: *Вдъхновителя*.

Лука го описва като „добър човек, пълен със Светия Дух и с вяра“, което основно занимание е да увещава „всички да постоянстват в Господа с непоколебимо сърце“ (11:22-23). Да имаш око за безценните бисери на човешкия характер, макар и затрупани в бунници от пороци. Да имаш аланта да съзираш доброто у околните и да го поощряваш за развитие. Да имаш сърце за онези след теб и да си готов да им даваш нов шанс, дори и когато всички други са вдигнали ръце.

Именно поради застъпничеството на вдъхновителя Варнава дейността на бъдещия апостол Павел навлиза в скоростната лента. Неговият *кредит на доверие*, бащински покров и безрезервна подкрепа помагат на един изгубен инквизитор, съумял чрез Христос да преобърне живота си, да се ориентира в новото си поприще, да се стабилизира се духовно, да спечели доверието на апостолите и до края на дните си да изгржда Христовата църква.

МОБИЛНО МЕНТОРСТВО

Новият завет сочи Варнава и Савел сред водачите на първата мултиетническа църква в сирийския град Антиохия. Оттам двамата са изпратени на мисионерско пътуване из Мала Азия. Многозначително е как в Деяния 13 гл. техният биограф Лука първоначално поставя името на Варнава преди това на Савел (1,2,7 ст.), намеквайки за по-големия му авторитет, но в един момент името на ученика се променя

и редът на споменаването се обръща: „Павел и Варнава“ (43,46,50 ст.). Очевидно, при това мисионерско пътуване Варнава постепенно отстъпва водачеството и дава шанс на Савел да служи. Предаването на шафетата става в мобилни условия. Изграждането на ученика е в движение, а не в класна стая.

Впечатляващ е инстинктът на Варнава „да води“ неукрепнали личности и пътьом да им дава шанс за развитие. Според Деяния той довежда Савел от Дамаск в Ерусалим (9:27), от Тарс в Антиохия (11:25-26), от Антиохия в Ерусалим (11:30), от Антиохия в Кипър и Мала Азия (13:1-4 и сл.). Същото прави и с Йоан Марк: взема го със себе си от Ерусалим към Антиохия (12:25), а впоследствие и от Антиохия към Кипър – и то два пъти (13:5 и 15:39). Изглежда наставническият подход на Варнава е включвал не само словесни увещания, а и практическо менторство при пътуване на дълги разстояния.

от **Владислав РАЙЧИНОВ**
Съвместна публикация
на Сдружение „Навигатори“
и Вестник „Зорница“

ТЪРСЯТ СЕ СЪВРЕМЕННИ ПОПЕЧИТЕЛИ

А около теб има ли неукрепнали хора, които се нуждаят от вдъхновение във вярата, за да разгърнат потенциала си? Извади телефона си и прегледай списъка с контакти. Виждаш ли там имена, които не вдъхват особено доверие, които не изпъкват с велики постижения, които нямат среда и приятели?

Може би именно някой от тях сега се нуждае от свой „Варнава“. Може би тъкмо едно от тези имена ще остави значителен белег в историята – само ако се намереше някой да го потърси, да му подаде ръка, да го вземе на път. Може би някой изсерд тези момчета и момичета, мъже и жени, е бъдещ „апостол Павел“ – стига да знае, че зад гърба си има приятел, който да му вдъхне сили и да му придаде акредитиви за развитие.

И докато още списъкът с контакти е отворен, защо не натиснеш някое от имената там? ■

„БЪДЕТЕ И ИЗПЪЛНИТЕЛИ НА СЛОВТО, А НЕ САМО СЛУШАТЕЛИ, ДА ЛЪЖЕТЕ СЕБЕ СИ. ЗАЩОТО АКО НЯКОЙ БЪДЕ СЛУШАТЕЛ НА СЛОВТО, А НЕ ИЗПЪЛНИТЕЛ, ТОЙ ПРИЛИЧА НА ЧОВЕК, КОЙТО ГЛЕДА ЕСТЕСТВЕННОТО СИ ЛИЦЕ В ОГЛЕДАЛОТО; ПОНЕЖЕ СЕ ОГЛЕЖДА, ОТИВА СИ И ВЕДНАГА ЗАБРАВЯ КАКЪВ Е БИЛ. НО КОЙТО ВНИКНЕ В СЪВЪРШЕНИЯ ЗАКОН НА СВОБОДАТА И ПОСТОЯНСТВА, КАТО НЕ Е СЛУШАТЕЛ, КОЙТО ЗАБРАВЯ, А ДЕЕН ИЗПЪЛНИТЕЛ, ШЕ БЪДЕ БЛАЖЕН В ДЕЙНОСТТА СИ.“

Яков 1:22-25

От опит знам, че ние като християни не само търсим резултати в християнския си живот, но и искаме те да дойдат колкото се може по-бързо. Естествено, желаем да израснем в духовно отношение и да се доближим максимално до образа на Христос. Вероятно всяка нова година вземаме решение да бъдем по-добри, по-успешни и по-посветени от предходната година. Искаме да се освободим от определени грехове, пороци и зависимости, с които не сме успели да се справим преди. Но, за жалост, много скоро отново се връщаме в грешния коловоз и преповтаряме старите си слабости. И естествено, оставаме разочаровани от себе си! Униваме и отново се понасяме по течението на живота, неспособни да постигнем така желаните от нас резултати. Но, всъщност, къде грешим? И защо никога не постигаме целите си? Преди да навлезем по-дълбоко в тези въпроси, искам да ви дам един нагледен пример със себе си.

За да поддържам сравнително добро здраве, аз трябва да водя здравословен начин на живот. Да се храня здравословно! Да се движа повече! Да избягвам, колкото е възможно, стресовите ситуации! Да си пия редовно лекарствата! За всичко това от мене се изискват три основни неща. И това са: постоянство във всички изброени по-горе насоки; търпение; и всичко да върша по разумен начин. С други думи, да не прекалявам с нищо; защото в противен случай, вместо очаквания от мен положителен резултат ще се получи точно обратното.

Мога да кажа, че същото се отнася и за всички решения, които вземаме в живота си, за да постигнем желаните от нас резултати!

И така, нека да се върнем към текста от Яков 1:22-25. И по-точно на 25 стих: „Който вникне в съвършения закон, закона на свободата, и постоянства, той, като не е забравлив слушател, но деятелен изпълнител, ще бъде блажен в дейността си.“

Какво научаваме от този стих? Кога даден човек ще бъде блажен в дейността си?

КОГАТО ПОСТОЯНСТВА

Апостолът казва, че който „постоянства“, той ще бъде блажен в дейността си. Успехът изисква постоянство и упорство от наша страна. Например, поставям си за цел тази година всеки ден да чета Библията и да имам така необходимото лично време с Бога. Да се моля редовно. Да не отсъствам от богослуженията. Да посветя себе си в служба на Бога и на Неговата църква. Това е моята цел. Това е моето решение. Това е моят стремеж, към който трябва да се придържа неотклонно, всеки ден. Или тази година аз искам да бъда по-добър съпруг. Или по-добра съпруга. Или по-добро дете, което да се покорява във всичко на своите родители. Всичките тези желания и стремежи

от наша страна са все добри. И вярвам, че всички те са продиктувани от Бога в нашите сърца. Но за да постигнем целта си, ние трябва да бъдем постоянни и последователни в изпълнението на поставените от

Често, обаче, при нас се проявява липса на търпение, защото очакваме бързи резултати. И ако резултатите закъснят, ние лесно се обезсърчаваме и зарязваме всичко. Когато четем Библията, забелязваме, че търпението е неразделна част от християнските добродетели. А ние, като християни, трябва да се учим да бъдем търпеливи. За да получим определено Божие обещание, често се налага да бъдем търпеливи. А за да се научим на търпение, трябва да вземем пример от библейските герои като Авраам, Исаак, Йов и т.н. Всички те с търпение чакаха и получиха своите обещания от Бога. Както пише авторът на Посланието към евреите: „Защото ви е нужно да издържите, та като извършите Божията воля, да

Блажен **В дейността си**

нас цели. Библията ни насърчава да бъдем постоянни, защото непостоянството е характерна черта на нашият човешки характер. Независимо, че вече сме християни, ние продължаваме да се борим с непостоянството цял живот. Библията говори за постоянство в добрите дела (Рим. 2:7). Тя ни насърчава към „неуморно постоянство“ в молитвата (Ефес. 6:18) и във вярата ни в Христос (Кол. 2:5).

С други думи, добрите ни дела, молитвите ни и вярата ни в Христос трябва да бъдат не нещо епизодично и откъслечно, а неразделна част от християнския ни живот, така както ранните християни са постоянствали в поучението на апостолите, в общението, в преломяването на хляба и в молитвите (вж. Деян. 2:42). Постоянството е първото условие, що се отнася до нашата отговорност пред Бога, за да постигнем желаните от нас резултати.

КОГАТО ПРОЯВЯВА НЕОБХОДИМОТО ТЪРПЕНИЕ

Търпението е второто условие, което се изисква от нас, за да бъдем успешни. Или, както се изразява ап. Яков, за да бъдем „блажени в дейността си“.

получите обещанието“ (Евр. 10:36). Търпението на християнина е основано на вярата, защото ние ходим чрез вяра, а не чрез виждане. И отново казвам: За да получим Божиите обещания, освен вяра ни е нужно и търпение. Самият Бог, в Когото вярваме, проявява търпение към нас, въпреки нашите грехове, слабости и несъвършенства. Той не само ни търпи, но и допуска разни изпитни, като чрез изпитанията в живота ни води към зрялост и усъвършенстване на нашата вяра, за да ни направи твърди и непоколебими. Така е и по отношение на решенията, които вземаме в живота си. За да бъдем блажени в дейността си, и за да получим по-добър резултат, на нас ни е нужно търпение. Нали знаете, че за да узрее един плод и да стане годен за храна е нужно време. Същото е и в живота. За да видим желаната от нас промяна, е нужно време. А през това време ние трябва да се молим, и да работим с постоянство и търпение. Псалмопевецът казва: „С търпение чаках Господа и Той се приклони към мене и послуша вика ми“ (Пс. 40:1). А за да опише необходимото търпение, което се изисква от нас до пришествието

от **Луко ШИНДАРОВ**

на Господ Исус Христос, Яков дава пример с търпението на земеделеца. В Яков 5:7 четем: „Братя, останете твърди до Господното пришествие. Ето, земеделецът очаква скъпоценния плод от земята и търпи за него, докато навали и ранният, и късният дъжд.“

КОГАТО ВЪРШИ ВСИЧКО ПО РАЗУМЕН НАЧИН

Яков пише: „Който вникне в съвършения закон на свободата.“ За да вникнем или да стигнем до същността на определена истина, ние трябва да вложим разум. Трябва да помислим. Трябва да разсъдим. А Бог ни е създал разумни същества. И още повече, след като сме били новородени от Бога, според Библията ние имаме „ум Христов“ (1 Кор. 2:16). И всеки ден обновяваме умовете си посредством Божието слово (Рим. 12:2). Така че, за да постигнем желаните от нас резултати, ние трябва да бъдем разумни. И да не позволяваме да бъдем ръководени от различните емоции. Защото освен разумни, ние хората сме и емоционални същества. И когато имаме неблагоприятното да бъдем подвеждани емоционално от амбицията за по-бърз успех, то неминуемо ще сгрешим. Практиката показва, че когато не постигаме така желаните от нас бързи резултати, ние ставаме раздразнителни, гневни и сприхави. Тогава, без много да му мислим, вземаме прибрзани решения, за които по-късно съжаляваме. Поради тази причина, от нас се изисква да проявяваме разум и да обмисляме добре онова, с което искаме да се захванем. В противен случай ще бъдем разочаровани. Но за да не стане така, то ние трябва да се научим да представяме всичко пред Бога в молитва и да черпим мъдрост от Божието слово. Да се допитваме до по-опитни от нас и да се вслушваме в техните съвети. Ап. Петър казва: „Живейте разумно и трезвено, като се предавате на молитва“ (1 Пет. 4:7). „И всяка ваша грижа възложете на Него, защото Той се грижи за вас“ (1 Пет. 5:7).

Поставяйте си цели в живота. Но следвайте ги чрез вяра, според модела, оставен ни в Свещеното писание: Библията. Запомнете! За да бъдем блажени в дейността си, и в крайна сметка да бъдем удовлетворени от поставените от нас цели, то нека:

1. Да прилежавме в постоянство.
2. Да се научим на търпение.
3. Във всичко да проявяваме разум.

И нека не забравяме, че всичко, към което се стремим, ще стане само, ако ще Господ! И то само с Божията благодат! Затова, само на Бога да бъде слава! ■

Луко Шиндаров е роден в гр. Панагюрище през 1966 г. През 2005 г. е ръкоположен за проповедник в местната Евангелска съборна църква. Завършил е Българска реформирана презвитарианска семинария, както и петгодишен курс за Библейско обучение „Славик Госпъл“. Към момента е в края на обучението си в Центъра за богословско образование „Д-р Илайъс Ригс“, основан от Международната семинария в Маями, щата Флорида, с подкрепата на Съюза на евангелските съборни църкви в България и „Мисия към света“. Женен, с две деца.

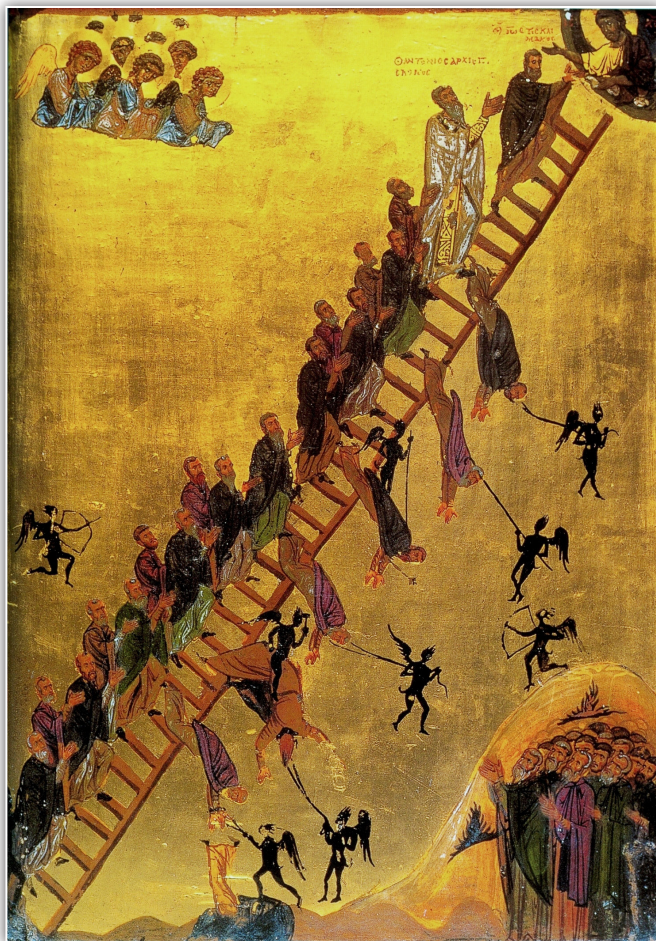
Учението на св. Йоан Лествичник и нашето Време

от н-р Данаил ИГНАТОВ

В края на месец март, според календара на Православната църква се почита паметта на Свети Йоан Лествичник. Неговото име е свързано главно със съчинението *Лествица*, което е познато още като *Божествена стълбица, водеща към небето*¹. Написано вероятно в периода на VI-VII в., това съчинение е изиграло значителна роля за утвърждаването на православната духовност и може да се сравни със значението, което има *Пътешественикът* на Джон Бънян в протестантството. Като първи житиеописание на Йоан Лествичник са известни това на монах Данаил от *Раитския манастир*, на Синайския полуостров, и на още един монах. Раитската обител се е намирала недалече от много по-известния *Синайски манастир*, на който за кратко време Йоан бил игумен. Според думите на монах Данаил, не може да се каже „с точност в кой достопамен град се е родил и възпитавал този велик мъж“. Нито пък може да се каже с точност кога. Според някои изследователи, неговото родно място е Константинопол, а според други – Сирия. Въз основа на по-нови документи се приема, че е роден преди 579 г. и починал около 660 г. на осемдесет или повече години. Монах Данаил казва, че той пристъпил към попрището на

монашеството на шестнадесет години и останал под духовното ръководство на отец Мартирия. След смъртта на своя духовен наставник, преподобният Йоан прекарал в безмълвие четиридесет години, като се уединил в пустинната местност Тола. Отивал само в празнични дни в храма на Синайския манастир, за да присъства на богослужението и да се приобщава към Евхаристията. Има данни, че на седемдесет и пет годишна възраст станал игумен на Синайския манастир. След няколко години оставил на този пост брат си Георги и заживял отново в уединение, до смъртта си. Мястото на самия манастир се намира в подножието на Синайските планини, където Мойсей получава Закона и където пророк Илия преживява по-късно знаменита среща с Господа. Манастирът е построен по нареждане на император Юстиниан I и съществува до днес, след поредица от нападения, разрушения и възстановяване.

Трудът *Лествица* е написан от Йоан Лествичник по време на игуменството му по молба на негов съименник и игумен на Раитския манастир. Това духовно наставление е съставено според образа на стълбата в съновидението на Яков (Бит 28:11-15), която води към небето, в 30 слова – стъпала. Всяко стъпало отразява някакво духовно или психично състояние, което трябва да се преодолее или да се постигне, за да може вярващият да се усъвършенства и да стигне Небесното царство. Първото стъпало говори „за отричането от светския живот“. Последното, тридесето, говори „за съюза на трите добродетели: вяра, надежда и любов“. Междинните стъпала се заемат от необходимостта от покаяние (пето стъпало), духовна борба със страсти и зависимости, духовни упражнения, молитвено бдение и „богоподражателното безстрашие и съвършенство и за възкресението на душата преди общото възкресение“.

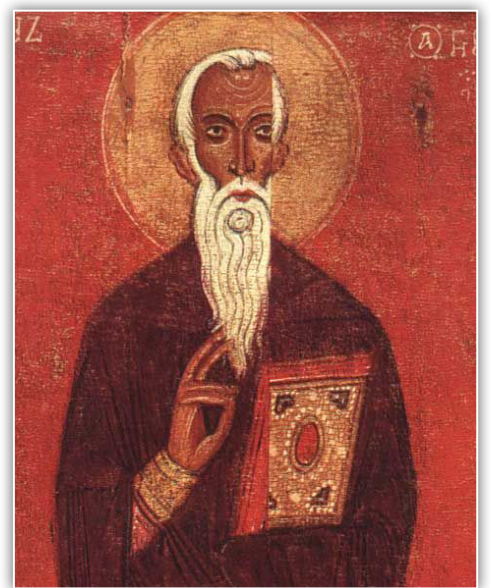

Лествицата на монашеските добродетели. Икона от Синайския манастир, XII век. (Източник: Wikipedia)

Йоан Лествичник попада в течението на онези църковни учители, които още в древността са омаловажили (без да я отричат) борбата на свети Августин за осъждане на пелагианската ерес и за утвърждаване на Божията благодат като вседостатъчна за спасение, чрез вяра. Като са съсредоточили вниманието си върху личната духовна борба на вярващите, те са тласнали Църквата към учението за *синергията*, за сътрудничеството на човека с Бога в спасението, за ролята на човешките дела и духовни подвизи за достигане до Небесното царство. В същото време, и ние приемаме, че личната духовна борба е неизменна част от живота на освещение на *родения от Бога* и *уверен* в спасението си християнин. Прочитът на Йоан Лествичник може да се окаже по-полезен за един уверен в спасението си християнин, отколкото за един, който цял живот се съмнява дали ще може да „изкачи“ цялата тази поредица от стъпала с изисквания, които се изправят пред него.

Тук е уместно да споменем и някои впечатления от книгата на един съвременен сръбски православен богослов и психиатър, Владета Йеротич, със заглавие: *Учението на свети Йоан Лествичник и нашето време*². Авторът твърди, че учението на този „велик християнски отец от VI век“ може да се приложи в наше време, по-конкретно във връзка с т.нар. *дълбинна психология*, или с т.нар. *психо-соматична медицина*. Според Йеротич има сходство между учението на Йоан Лествичник и съвременните наблюдения върху връзката между вяра и болест.

Така например, редица психолози посочват случаи на т.н. крипто-самоубийци, които „се самоубиват“, поради неразпознатата и неочистената омраза към себе си поради някакво чувство на вина – чрез алкохол, дрога, пушене, преяждане, претоварване с работа, шофиране с несъобразена скорост, хазарт, които пък водят до различни заболявания, които се определят като психосоматични: язви, колити, хипертония, кожни заболявания. А Йоан Лествичник отбелязва, че подобни проблеми имат не само „живеещите в света“, но и тези, които живеят като отшелници: „Върху живеещите в света във време на болест напада бесът на гнева, а понякога на хулния дух... Живеещите вън от света... ако пребивават в подвижнически места, отдалечени от всякакво утешение – биват изкушавани от бесовете на унието и ропота“³. В такива случаи Йоан Лествичник открива два вида хора. У едни „блудният вълк усилива болестта... сред жестоки страдания, (плътта) буйства и лудува“. А други „които в самото страдание, (са) утешавани от действието на Божията благодат“.

Св. Йоан Лествичник. Детайл от Новгородската икона от XIII в. „[Свети] Йоан Лествичник, Георги и Блез“. Държавен руски музей, Санкт Петербург (източник: Wikipedia)

Йоан Лествичник предвидливо предпазва вярващите от склонност да търсят причините на страдание у някого в неговото неверие или в някакъв грях. „Когато видим някого от нашите Христови войни в телесно страдание и недъг, не бива лукаво да обясняваме причината на неговата болест, но по-добре да го приемем с проста и незлобива любов и да се постараме да го лекуваме, като собствен член и като воин, ранен в борбата.“⁴

Йоан Лествичник е безкомпромисен апологет на монашеския живот. Според него животът в света е лъжлив и лицемерен. Според него само монасите могат да вършат чудеса, включително изгонване на бесове и възкресяване на мъртви. А това става възможно, защото монахът, след послушанието, е извършил три отричания: от всяко имущество; от своята собствена воля; и от тщеславието. И все пак, на въпроса дали един мирянин може да живее благочестиво и да подражава на монашеския живот, той отговаря: „Всяко добро, което можете да вършите, вършете; никого не укорявайте, не ошетявайте, не лъжете, пред никого не се гордейте, никого не мразете, посещавайте църковните събрания, бъдете милосърдни към нуждаещите се, никого не съблазнявайте, не се докосвайте до чуждо нещо (чуждо легло), бъдете доволни от вашите жени. Ако постъпвате така, не ще бъдете далеч от Царството небесно.“⁵

Независимо от направените уговорки за полезността от прочита на *Лествицата*, всеки може да се съгласи с нейния автор, че „християнин е оня, който, доколкото е възможно за човека, подражава на Христа с думи, дела и мисли, вярвайки истински и непорочно в Светата Троица. Боголюбец е оня, който се ползва от всичко естествено и безгрешно и според своите сили се старае да върши добро.“⁶ ■

¹ От по-новите издания на български вж.: Свети Йоан Лествичник, *Лествица* (Атон, Славянобългарски манастир „Св. Вмчк Георги Зограф“, 2006). Б.а.

² Владета Йеротич. *Учението на св. Йоан Лествичник и нашето време* (Омофор, 2007). Б.а.

³ Пак там, 24 с., цит. *Лествица* 26:19-20. Б.а.

⁴ Пак там, 27 с., цит. *Лествица* 26:53. Б.а.

⁵ Свети Йоан Лествичник, *Лествица*, 1:21, 29-30 с. Б.а.

⁶ Пак там, 1:4, 23 с. Б.а.

Хенри Хайнц: Основател на хранителна империя

(I част)

На шест мили източно от Питсбърг, по течението река Алегани, сред безкрайните прерии, се простираше малкото селце Шарпсбърг. На осемгодишното момче, родено там в средата на деветнадесети век, се струвало, че на света не съществува нищо освен изрисуваните индианци и високата трева, сред която пасели бизони. Разбира се, то слушало и за други щати в Америка, за огромни фабрики и мрежи от железопътни линии, свързващи страната, но живеело в село, където нямало дори телеграф, а пощенският дилижанс бил единствената връзка с цивилизования свят.

В такъв свят израснал Хенри Хайнц, най-големият син в семейството на германски емигранти. Изолираните от външния свят жители на Шарпсбърг поддържали в общността си от няколкостотин жители весел дух и изобретателност. Всяка сутрин Хайнц вървял по калния селски път към училище, където деца от всички възрасти се обучавали в една и съща класна стая от добросъсърдечен, предан на своето дело, лутерански пастир. Когато се върнел у дома, той работел в занемарена зеленчукова градина, която била основният източник за препитание на семейството. Негово задължение било и да продава излишъка от градината на жителите на селото.

Като дете той живеел спартански, но въображението му го пренасяло далеч отвъд хоризонта до невиданите чудеса на големите градове с растяща механизация. Често размишлявал за удивителната личност на Исус Христос, Който някога ходил по степите на Изтока, в страна на камили, палми и римски войници. Отнасял към Него по същия начин, както и Неговата майка и лутеранския пастир – считал Го за Божи Син, Господ на славата. Младият Хайнц разбирал значението на кръста, където Господ позволил да Го приковат и умрял с мъчителна смърт. „Моят грях беше прикован на този кръст“, размишлявал той. „Той е моят Спасител, защото умря вместо мен, и Господ възложи върху Него беззаконието на всички нас!“

За Хенри Хайнц Исус Христос бил Господарят на небето и земята, присъстващ винаги и навсякъде, в целия им дом и в живота и сърцата на неговите родители. Той бил Господ, към Когото малкият Хенри можел да се обръща и с Когото можел да разговаря. Библията била основният учебник в училището, където Хенри учел, а семейството му следвало християнския начин на живот. По-късно Хенри пише: „Християнското възпитание от моето детство повлияло на по-нататъшния ми живот и аз с благодарност си спомням за всичко, на което ме научи майка ми. Нейните думи все още пазят мислите ми и влияят на действията ми.“

Хенри бил първородният в семейство Хайнц и родителите му хранели надежда, че ще стане църковен служител, но той бил толкова успешен и незаменим в работата на къщния двор, а по-късно и в семейния бизнес, че им се наложило да се откажат от мечтата си. Още на десет години, всеки ден успявал да продава по цяла количка зеленчуци от градината на съседяните си, а на дванадесет години отглеждал толкова много, че вече се налагало да впрегне коня и да продава пълна каруца. Още на тази възраст той можел бързо, като възрастен, да решава сериозни проблеми. Когато река Алегани ненадейно преляла и наводнила част от земята на семейството, Хенри Хайнц впрегнал коня си, поел надолу по брега, натоварил няколко тона чакъл и направил насип на градината си, като по този начин я предпазил от наводнение. Така, за изненада на родителите си, той успял да спаси останалата реколта.

Когато завършил гимназия, градината вече се била разраснала толкова, че той се превърнал в пазарен производител и трябвало да наеме работници, които да я обработват. След това Хенри помогнал на баща си в стремежа му да създаде цех за производство на тухли. До смъртта си Хенри не се уморил да се любовва на хубавите, ръчно изработени тухли. Стените на всички неговите фабрики били ръчно положени и по-късно, когато вече бил на върха на хранителната индустрия, пазел такива тухли в чекмеджетата на бюрото си.

През 1869 г., на двадесет и пет годишна възраст, Хенри се оженил за Сара Янг, искрена християнка и заедно те продължили да служат на Господа. През същата година била регистрирана първата компания, носеща неговото име. Той наел парцел земя, две стаи и таван, и организирал производството на консервиран хрян. Пресният хрян бил много труден за обработка. Измиването и рендосването му било дори по-трудно от чистенето на лука. Но Хенри Хайнц сложил край на тази неприятна

домакинска работа, като започнал производството на консервиран, настърган хрян: продукт с голям и дълготраен успех.

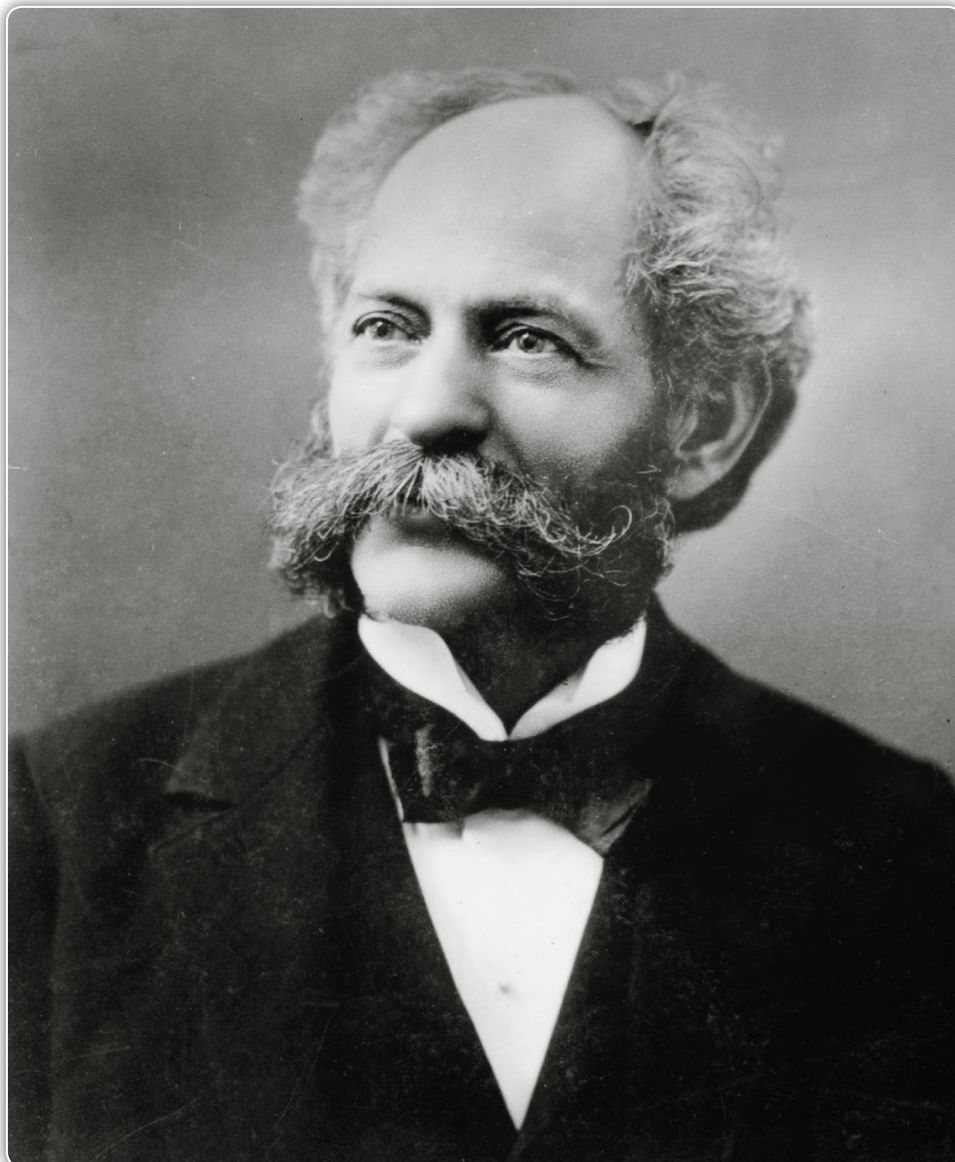
Фирмата, както и свързаните с нея проблеми, се разраствала, но въпреки това Хенри Хайнц намирал време да ръководи занятията в неделното училище към местната църква. Той се подготвял за събранията, провеждал богослужения с децата, учел и давал наставления с такава с любов, която учениците му не могли да забравят. В много финансово критични за неговата компания моменти, когато всички ресурси били инвестирани в развитието на нов завод, той не изоставял работата в църквата.

Църквата, която Хайнц посещавал, построила нова сграда. На църковния съвет, в който той участвал, било предложено всеки да внесе голяма сума пари за целта. Дарението било доброволно, но Хайнц имал борба. Той бил най-младият, наскоро женен, неговият бизнес изисквал капиталови инвестиции. Не можел да си позволи просто да хвърли голяма сума. Спомнил си обаче обещанията, които бил дал на Господа – да жертва доброволно и да не бяга от отговорност. Той дал парите, като казал на семейството си: „Ако Господ иска да направя това, Той ще ми помогне да изпълня обещанията си.“ В ранната си младост той осъзнал, че на първо място за него като християнин трябва да стоят интересите на Божието дело.

превод с допълнения:
Момчил НИКОЛОВ¹

Годишите минавали и хранителната компания се нуждаела от допълнителни 125 акра земя. Имало нужда и от разширяване на продуктова гама. Но трудностите били големи. Компанията спешно се нуждала от доставчици и, за да отговори на нарастващото търсене, изкупила цялата продукция от една ферма в Илинойс. Понеже качеството на зеленчуците било добро, Хайнц се съгласил да вземе цялата реколта. Всичко било наред, но тази година в САЩ реколтата се оказала небивала. Фермата доставяла невероятни количества на фабриката на Хайнц в Питсбърг. Всеки ден пристигала партида краставици на цена 1200 долара, а реколтата не свършвала.

При нормални обстоятелства, Хайнц можел да получи допълнителен заем от банката, но точно в този момент цялата страна се намирала на ръба на икономическа катастрофа – фалирали банки и много големи предприятия били ликвидирани. Било абсолютно невъзможно да получиш заем. За известно време Хайнц се справял с плащанията, но скоро ресурсите му се изчерпили и той написал на майка си: „Боя се, че няма да успея да преодолеем общата паника и нашата компания ще бъде сред хилядите други, които ежедневно фалират.“ (Следва)

Хенри Хайнц (източник: dogbreathspantagraph.blogspot.com)

¹ По книгата на Питър Мастърс – *Men of Purpose*, (Latest edition, 2003, ISBN 978-1-870855-41-9). Б.р.

Съгласно основния устав на Българските евангелски църкви¹, изискващ Бюрото на тези църкви да прави обиколки из тях за проучване на нуждите им, за проповядване, поощрение и насърчение, и като под-председател на Бюрото, направих обиколки и посетих следните евангелски църкви и общества: Татар Пазарджик и селата му Сарая и Абдуларе (дн. Априлци); Станимака (дн. Асеновград), Хасково и селата Гарваново и Мерицлери; Стара Загора и Нова Загора.

Желя да споделя част от впечатленията, добити от тия места с четците на в. *Зорница*. Това мисля, че ще бъде интересно за ония, които имат при-сърце успеха на царството Христово в нашето отечество.

¹ Български евангелски църкви или Съюз на евангелските църкви в България е името на Съюза на евангелските съборни църкви в България от 1888 до 1949 г. Б.р.

Изобщо аз се върнах много насърчен от тая ми обиколка. Навсякъде констатирах отзивчивостта и готовността на българската душа да слуша евангелски речи. Личи, че войната е направила голям *преврат* всред народа. Наболялата душа на българина се е наситила на демагогствата, авантюрите и грубия материализъм на разни водачи и оратори, които преди войната сновяха из градовете и селата и настройваха народа към безумно воюване...

Във всички посетени места държах проповеди, които бяха добре посетени и изслушани. Ала най-много останах във възторг от радушността, с която Абдуларци и Мерицлерци ме посрещнаха и изслушаха. Ако и непредизвестни за отиването ми между тях, при *църковния звон*, вечерта на 14 февруари, понеделник, Абдуларци масово напълниха красивото им църковно здание, жадни да слушат думите на

живота. Как громко и мелодично пяха те свещените песни нея вечер! В друга евангелска църква аз не съм слушал такова хубаво пеене. Мисля, че по църковно пеене Абдуларци държат първо място. Направи ми силно впечатление, че младите ярко изпъкват в дейността на евангелската църква тук.

Евангелието е изиграло блестящо своята възродителна роля в с. Абдуларе. Преди тридесет години в селото са се вършили ужасни убийства и кражби. А днес нито името не се чува на тия престъпления там. Съседните села, знаейки, че бостаните им не са сигурни от обир у тях, дохождат и засаждат с *лубеници* нивите си, намиращи се в непосредствено съседство с тия на с. Абдуларе, уверени, че бостаните им ще останат непо-кътнати. Каква изрядна реклама е това за обновителното влияние на Исус Христовото евангелие...

Една голяма нужда се чувства в църквите, които посетих. Те викат за водачи, за пастири. Евангелските църкви в Татар Пазарджик, Абдуларе, Мерицлери, Станимака, Стара Загора и Нова Загора са овдовели и търсят добри и разумни наставници. Пастирският и проповедническият въпрос е много болезнен в нашите евангелски църкви. Нови полета за евангелска работа се отварят, ала числото на пастирите намес-то да се увеличава, намалява. Към пастирския въпрос трябва да приковат вниманието си нашите евангелски църкви, Българското евангелско благотворително дружество и Евангелската американска мисия. Те трябва да му дадат едно разумно и задоволително решение. ■

п-р Иван Д. Стефанов, *Зорница*, 31.03.1921 г.

Подчинение на закона

от Цвете КУЛИЧЕВА

Във всяка област на живота има закони. Цялата вселена е в хармония, защото се управлява от природни закони. Всяка област на човешкото общество има свои закони: в математиката, в химията, във физиката, във всяко министерство, в училищата, в университетите. Всяко предприятие, всяка кооперация, фондация, жилищен блок имат свои устава, наредби за вътрешния ред и пр. А държавите? Всяка държава има свои закони.

В Божието слово се намира законът за взаимоотношенията между Бога и човека, но и за взаимоотношенията между хората. Обикновено законите са създадени, за да улеснят, да подобрят взаимоотношенията, да има ред и безопасност, а не безредие. Законите дават права, но също така те налагат и задължения. Ако имаме само права, ще настъпи бъркотия, анархия, ако имаме само задължения – това е диктатура.

Ако се наруши някой природен закон, настъпва катастрофа. Например, ако се наруши генерално законът за земното притегляне, тогава ще се разхвърчим извън земята. Затова всеки разумен човек се съобразява с природните закони.

Когато нарушим библейските закони, това е грях, следствието на което е страдание, наказание, духовна смърт. Като християни сме длъжни не само да спазваме библейските закони, но също така и държавните. Божието слово казва да се покоряваме на властите, защото те са отредени от Бога и който се противи на властите, противи се на Божията наредба (Рим. 13:1-5).

Подчинението на всички закони безусловно ли е за християните? Има ли понякога изключения? Да, когато някой закон противоречи

на библейските принципи. Например, днес в някои страни има закон, според който всеки свещенослужител, който откаже да бракосъчетае хомосексуални двойки, се наказва със затвор. Естествено, че богобоязливите свещенослужители няма да се подчинят на такъв закон, защото е в абсолютно противоречие с Божието слово.

Добър пример имаме от апостолите, когато властите ги затвориха в тъмница и им забраниха да благовестват. Тогава апостолите казаха: „Подобава да се покоряваме на Бога, а не на хората“ (Деян. 5:29). И те не престанаха да благовестват, макар че понесоха наказание.

Светските власти невинаги се покоряват на Божия закон, затова и техните закони понякога противоречат на божествените закони. Пълна хармония между държава и власт имаше в Израил, когато Бог управляваше народа директно чрез пророците Си. В момента, когато израиляните отхвърлиха Божието пряко ръководство и пожелаха да имат цар, започна разминаването между Божията воля и човешката (царската) воля. Макар че Бог

**„БЛАЖЕНИ ОНЕЗИ, КОИТО ХОДЯТ
В ЗАКОНА НА ГОСПОДА...
И ПАЗЯТ ИЗЯВЛЕНИЯТА МУ“**

Пс. 119:1-2

бе заповядал всеки цар да направи препис от Божия закон, да го чете редовно и да съобразява управлението си с него, повечето царе не изпълняваха това изискване. Резултат на това беше създаването на закони, които се разминаваха с Божията воля. Затова псалмопевецът казва: „Ще има ли с Тебе общение тронът на беззаконието, който е хитър да върши зло чрез закон? Те се опълчват срещу душата на праведния и осъждат невинна кръв“ (Пс. 94:20-21).

Данаил и тримата момци са за пример именно в това как, когато държавните закони противоречаха на Божествените, те не им се покориха, за което си понесоха последствията.

По принцип човешките закони са несъвършени, затова постоянно се допълват и променят. Само законите, които Бог е създал, са неизменни. Да вземем за пример природните закони. Откакто са създадени, те не се променят, защото Бог ги е създал съвършени. И ако само нещо малко в тях се наруши, ще

настъпи катастрофа. Това се отнася за всички области на природата: астрономия, физика, химия, биология. А моралните, нравствените и духовните закони? Тези, които Бог е дал и са записани в Библията? Те също са неизменни, вечни. Това, което Мойсей записа, него Исус четеше в храма, него четем ние днес в нашите Библии. То е валидно и днес, векове след това, но то ще бъде валидно и докато свят светува.

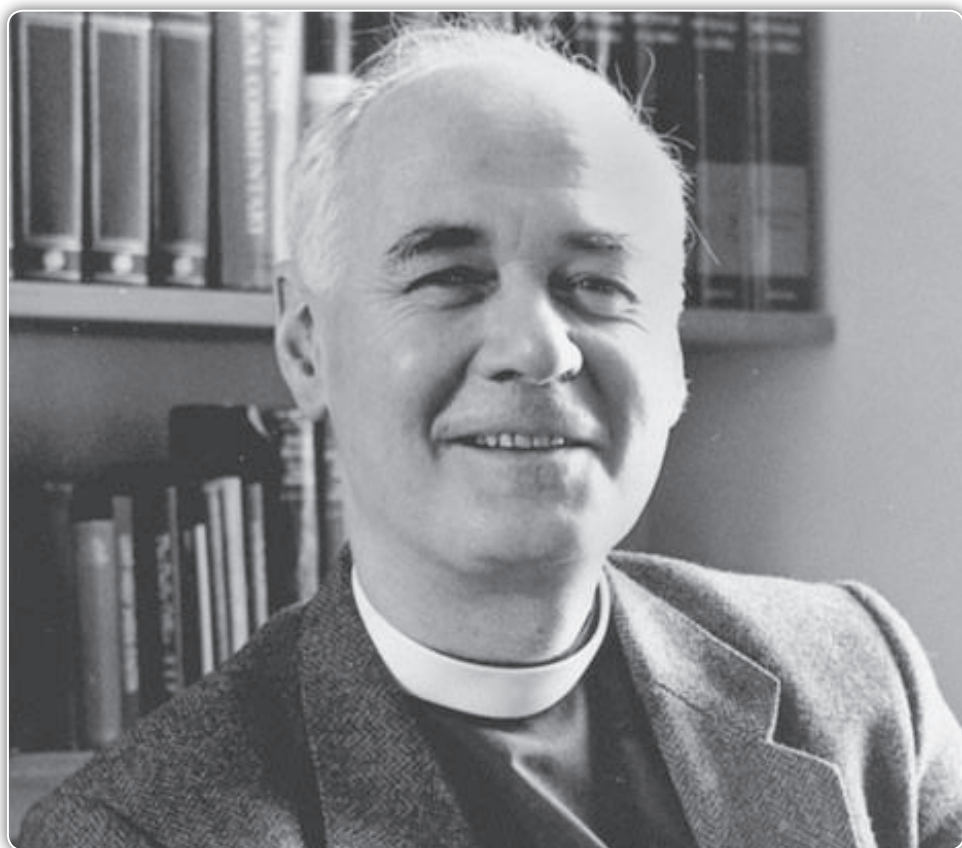
Много от човешките закони имат за основа божествените закони, но в повечето случаи, пречупени през човешкото разбиране и морал. Което е причина за несъвършенството на човешките закони, защото се влияят от човешките разбирания, а те постоянно се изменят. Затова човешките закони са не само несъвършени, но понякога противоречат на божествените закони. Божествените закони съществуват без промяна от създаването им и ще съществуват в същия вид, докато съществува светът. Бог казва: „Небето и земята ще преминат, но Моите думи няма да преминат“ (Марк 13:31). Защото това, което

Бог е създал, е съвършено и няма нужда от корекции. Затова божествените закони са валидни за всеки човек. Много важно е ние, християните, да внимаваме да не се отклоним от божествените морални и духовни закони. Да не се повлияем от днешните така наречени „модерни“ морални и духовни закони, които са много далече от библейските поради заблудата, че библейският морал и принципи са остарели.

За нас, християните, библейският закон е божествен закон. Той е задължителен за Божиите чада, независимо в какво време живеем и при какви обстоятелства. Библията казва, че прелюбодейството е грях и това важи както за днес, така и до свършека на света. Този закон остава непроменен, въпреки че днес много хора не смятат това действие за грях.

Нека кажем като Давид: „Законът Господен е съвършен, възвръща душата; изявлението Господне е вярно, дава мъдрост на простия; повеленията Господни са прави, веселят сърцето; заповедта Господня е светла, просвещава очите; страхът от Господа е чист, пребъдва вечно; присъдите Господни са истинни и без изключение справедливи“ (Пс. 19:7-9). Затова за мене те са „желателни повече от злато, повече от изобилие чисто злато и по-сладки от мед и от капките на медена пита“ (Пс. 19:10). ■

Джон Полкингхорн

На 9 март 2021 г., на 90-годишна възраст, почина д-р Джон Полкингхорн. Вероятно повечето читатели у нас не са чували името му. А би трябвало.

Д-р Полкингхорн е роден на 16 октомври 1930 г. в Англия. Следва в Кеймбридж, където през 1952 г. получава научна степен по математика,

през 1955 г. защитава докторат по физика, а през 1988 г. получава и почетен докторат от университета в Дърам. След дипломирането си д-р Полкингхорн остава да преподава в Кеймбридж от 1968 до 1979 г., като междувременно написва пет книги по физика и работи като преподавател и учен в Принстън, Баркли, Станфорд и ЦЕРН. Има приноси към теорията на елементарните частици, участва в откриването на кварка, изследва аналитичните и високоенергийните свойства на интегралите на Файнман и основите на S-матричната теория. Заради приноса си към науката е избран за член на Кралското научно дружество, а през 1997 г. получава рицарско звание.

Като студент среща своята бъдеща съпруга Рут Мартин, която също учи математика. Двамата се запознават в местното християнско студентско движение, към което се присъединяват.

През 1979 г., на 49-годишна възраст, Полкингхорн неочаквано обявява, че прекратява своята преподавателска дейност, за да следва богословие. През 1982 г. е ръкоположен за англикански свещеник.

През 1989 г. става президент на Колежа на кралицата в Кеймбридж и

IN MEMORIAM

от **Радостин МАРЧЕВ**

остава на този пост до 1996 г. Голямата заслуга на д-р Полкингхорн лежи в неговата работа, свързана с връзката между религията и науката, за която през 2002 г. получава престижната награда „Темпълтън“.

Играе значима роля за основаването на Международното дружество за наука и религия (*International Society for Science and Religion*) и е избран за първи негов президент (2002-2004 г.). В продължение на години е част от борда на Института „Фарадей“ за наука и религия към Кеймбридж (създаден през 2006 г.) и инициира създаването на *Starbridge Lectureship* по наука и религия към Богословския факултет в Кеймбридж. Също така участва като консултант в редица комисии като Борда на съветниците за генетични изследвания (1996-1999 г.) и Комисията по медицинска етика.

Д-р Полкингхорн е написал 26 книги, свързани с науката и религията. Те са преведени на 18 езика. Макар много от тях да са насочени към масовата публика, все още нито една няма българско издание. ■

Първото успешно отвлечение от Ейми Кармайкъл

ПРЕЗ ТОЗИ МЕСЕЦ В ХРИСТИЯНСКАТА ИСТОРИЯ

Ейми Кармайкъл е посветен похитител, извършил многократни отвлечения на деца. На 6 март 1901 г., тя за първи път приютава беглец, избягал от хиндуистки храм – младо момиче, посветило се на хиндуистките богове и принудено да се занимава с проституция, за да печели пари за свещениците. Технически това действие прави Ейми похитител. През годините тя спасява много други деца, често с цената на изключително изтощение, излагайки се на голяма опасност. Когато спасява петгодишната Кохила, настойниците на детето го искат обратно. Заради риска насилието спрямо момиченцето да продължи, Ейми отказва да го върне. Вместо това тя урежда „изчезването му“ на безопасно място. Следва разкритие и съд. Вследствие прокурорските обвинения, Ейми е изправена пред участта да изтърпи присъда от седем години затвор.

Родената в Ирландия Ейми е невеста, страда от хронична изтощителна невралгия, приковаваща

я често към леглото в продължение на седмици. Приятелите ѝ решават, че е полудяла, когато обявява, че ще стане мисионер. Въпреки увещанията и предположенията им, че тя скоро ще се върне в Англия, Ейми е убедена, че Бог я призовава да отиде в чужбина. Изпълненият с перипетии живот я научава да слуша гласа Му.

Едно от първите си разочарования в живота тя получава още като дете. Майка ѝ била казала, че ако Ейми се моли, Господ ще отговори. Малката Ейми има кафяви очи, но мечтае за сини. След усърдни вечерни молитви, на сутринта тя скочила от леглото и хукнала към огледалото. Майка ѝ я чула да плаче разочаровано. Госпожа Кармайкъл трябвало да отдели немалко време за разяснения, преди Ейми да разбере, че и „не“ е отговор. Бог е имал предвид Ейми да има кафяви очи по някаква причина, обяснила госпожа Кармайкъл. Ейми не била толкова сигурна. „Ирландското“ синьо

останал любимият ѝ цвят, въпреки че Бог не променил цвета на очите ѝ.

В младежка възраст Ейми смятала, че е християнка, но след среща и разговор с евангелски вярващ, разбрала, че се нуждае от лично взаимоотношение с Христос. Да служи на Господа се превръща в страст и смисъл на нейния живот. През годината, в която баща ѝ починал неочаквано, Ейми започва класове и молитвени групи на растафариани (лъжемесиански групи) в Белфаст. Тя също започва неделна работа с „шаловете“ – така презрително наричали момичетата, работещи във фабриките. Те били толкова бедни, че не могли да си позволят шапки, които да носят в църквата, и вместо това покривали главите си с шалове. Уважаваните хора не искали да имат нищо общо с тях. Ейми знаела, че те се нуждаят от Христос, точно както и жените с шапки. Толкова много момичета с шалове посещавали класовете на Ейми, че се наложило да намери зала, достатъчно голяма, за да побере треста и повече души.

Междувременно семейството ѝ загубило всичките си пари заради поредица от финансови обрати и промяната станала неизбежна. Госпожа Кармайкъл решила да се премести в Англия и да работи за брат си Джейкъб. Ейми и сестра ѝ се присъединили към нея. Чичо Джейкъб помолил Ейми да благовества на неговите подчинени мелничари. Тя се заела с охота с тази задача и всекидневно била в мелницата (живела в близост в апартамент, пълен с хлебарки и дървеници). Невралгията обаче я събаряла и често се налагало да прекарва в леглото по няколко дни. В даден момент разбрала, че трябва да се откаже от работата в мелницата.

по материали на:
Christianity.com
превод с допълнения:
Олег КОНСТАНТИНОВ

Вярата и обстоятелствата в крайна сметка я отвеждат в Индия, където започва спасителната си работа с деца от храмовете. Облечена в сари, със зацапана до кафяво кожа, тя си докарва успешно индуски вид. Тогава разбира защо Бог ѝ е дал кафяви очи – сините биха я издали на момента!

Срещу нея е повдигнато обвинение. В крайна сметка, обаче, Ейми не попада в затвора. На 7 февруари 1914 г. пристига телеграма, в която се казва: „Наказателното дело е прекратено“. Никога не идва обяснение, но онези, които се покланят на Господаря на Ейми, не се съмняват, че Той е участвал в решението. ■

Бронзова статуя на Ейми Кармайкъл като младо момиче, стояща на ул. Хамилтън в Бангор, окръг Даун, Северна Ирландия, на територията на местната презвитерианска църква (източник: Wikipedia)

Ейми Кармайкъл с деца в Индия (източник: Wikipedia)

Духовният път на Джон Хенри Нюман

„Аз няма да умира, няма да умира, защото не съм съгрешил срещу светлината.“ Младият викарий Джон Хенри Нюман повтаря отново и отново тези думи в неспокойния си сън, при новите пристъпи на треската. „Бог има за мен още дела, които да извърша. Имам поприще в Англия, на което да вървя.“ Викарият се оказва прав. Той оздравява и изиграва важна роля в разгръщането на т.нар. *Оксфордско движение*.

Нюман прекарва тежката си болест по време на пътуване в Италия. На връщане оттам корабът му попада в безветрие. Докато всички чакат поътния вятър, викарият съставя химна „Води ме, мила Светлина“ (*Lead, Kindly Light*). След завръщането си в Англия, той проповядва в своя колеж, призовавайки слушателите към покаяние. Посланията му от амвона привличат много хора към богослуженията.

Джон Хенри Нюман е роден на 21 февруари 1801 г. в Лондон. Обръща се към Христос като юноша; много години по-късно ще напише, че спасителното му покаяние е „толкова сигурно, колкото това, че имам ръце и крака“. Първоначално е под силното влияние на английския калвинизъм. Следва в колежа „Тринити“ в Оксфорд, а след завършването му през 1824 г. е ръкоположен за свещеник към Англиканската църква. Едно от нейните крила, наречено „висока църква“ (*High church*), се придържа към някои елементи на ритуала и доктрината с римокатолически корени. Младият свещеник се сближава с някои видни фигури на „високата църква“ като Джон Кибъл и постепенно променя възгледите си в този дух.

През 1832 г. британското правителство си позволява груби намеци в църковните дела. С аргумента, че притежава абсолютна власт над Англиканската църква, то сериозно съкращава броя на епископствата в Ирландия. Това се превръща в искрата, която запалва Оксфордското движение. На 14 юли 1833 г., непосредствено след завръщането на Нюман в родината, Джон Кибъл държи традиционната неделна проповед в университетската църква в Оксфорд,

публикувана по-късно под заглавие „Отстъпничеството на една нация“. Кибъл заявява, че от много векове Англия се смята за християнска страна и, следователно, нейният народ следва да се покорява на законите на Христовата църква. Но ако общественото мнение одобрява действия в пълен разрез с тези закони, то е налице национално отстъпничество.

Макар че първоначалният импулс за Оксфордското движение идва от произвола на властите, усилията на Кибъл и Нюман скоро се насочват срещу общия упадък на църквата и липсата на нейното морално влияние в обществото. В гореща тема се превръщат и думите на Апостолския символ „вярвам в едната света, католическа (вселенска) и апостолска църква“, които започват да се обезсмислят поради бързото роене на протестантските течения и деноминации. Водачите на Оксфордското движение търсят основания за своите становища в миналото на църквата. Те посочват символите на вярата и апостолската приемственост като външни проявления на древния авторитет. Някои интелектуалци, присъединили се към движението, показват интерес към възрождането на архитектурни и художествени стилове, свързани с християнската вяра. Но Джон Нюман и няколко души около него се стремят най-вече към едно по-високо ниво на духовен живот в църквата. Проповедта на Нюман „Святостта, необходима за бъдещото блаженство“ се смята за програмна в това отношение.

Движението издава поредица „Трактати на времената“ (*Tracts for the Times*), в която разяснява своите възгледи. В „Трактат 90“ от нея, публикуван през 1841 г., Нюман пише, че 39-те члена от веруюто на Англиканската църква могат да бъдат тълкувани в католически дух. Той заявява, че Англиканската църква се е разграничила само от крайностите на римокатолицизма, но не и от фундаменталните му учения. Това твърдение е посрещнато с голямо възмущение и, в крайна сметка, води до намеса на епископа на Оксфорд и до спиране на „Трактати на времената“.

Разтърсеният Нюман се отказва от своите постове в църквата и се оттегля настрана с група приятели, за да обмисли своето бъдещо място в нея. След доста обсъждания и молитва, той решава да напусне Англиканската църква. (Други водачи на Оксфордското движение като Кибъл остават в нея.) През 1845 г. Джон Нюман официално приема римокатолицизма. На следната година посещава Рим, където е ръкоположен за католически свещеник и получава докторска степен по богословие лично от папата. Повратът в неговия живот отеква силно в английското общество, където проповедите и произведенията му се радват на голяма популярност. Много водещи фигури в Англия са негови приятели. И ето че сега приятели и членове на семейството му го отхвърлят.

През следващите години Нюман изнася публични лекции, представящи положението на католиците в Англия и се занимава с академична дейност в новосъздадения Католически университет на

ПРЕЗ ТОЗИ МЕСЕЦ В ХРИСТИЯНСКАТА ИСТОРИЯ

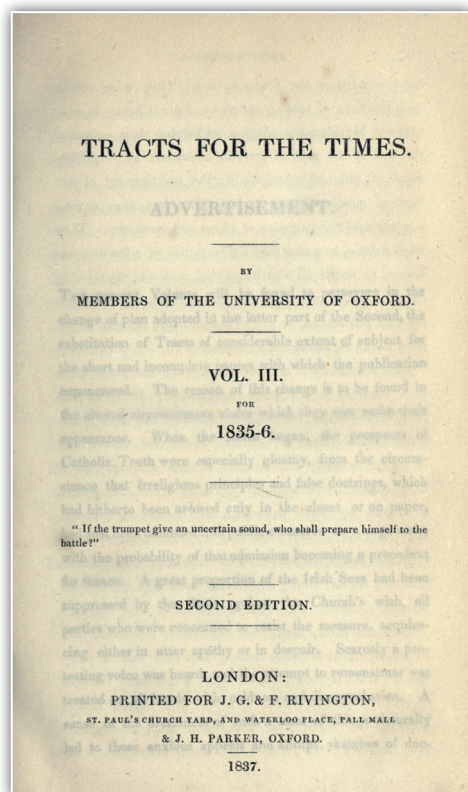
по материали на:
Christianity.com
превод с допълнения:
Тодор ВЕЛЧЕВ

верен на своите главни принципи и е бил навярно изненадан от благоволенieto на Ватикана.

Нюман умира през 1890 г., а през 2019 г. е канонизиран като светец на Католическата църква. Сборник от негови проповеди е издаден на български през 2015 г. от издателство „Фондация Комуникас“. ■

Дж. Х. Нюман като кардинал (Източник: npr.org)

Заглавна страница на издание на „Трактати на времената“ (Източник: archive.org)

шен. Последвана е от най-значимото богословско произведение на Нюман: „Граматика на съгласието“.

Освен богослов и свещенослужител, Нюман е и талантлив поет. Той гледа на творчеството си обаче с критично око и не е склонен да публикува свои произведения, които намира за недостатъчно добри. Известната му поема „Сънят на Геронтий“ е буквално спасена от негов приятел.

А Оксфордското движение, в което Нюман е играл ключова роля преди да стане католик, продължава да се развива с неотслабваща сила. По-късно Нюман възстановява връзките си със старите съратници и е избран за почетен член на движението.

През 1879 г. Нюман е ръкоположен за кардинал от папа Лъв XIII. Актът е необичаен. Макар че има свещенически сан, Нюман не е изпълнявал каквато и да е функция в Католическата църква. Голямата чест да бъде кардинал му е оказана поради неговото благочестие, ревност, ерудиция и други добродетели. „Облакът завинаги се вдигна от мен“, коментира той. Винаги е бил

ЗОРНИЦА

Зорница е издание с консервативен протестантско-евангелски характер. Списва се от редакционна колегия към Българско евангелско дружество.

Допуска се разнообразие от мнения по второстепенни доктринални въпроси. Становището на даден автор не съпада задължително с това на редколегията.

Редакционна колегия:

п-р Данаил Игнатов, п-р Владимир Железов,
п-р Станислав Алексиев, п-р Влади Райчинов,
Тодор Велчев, Радостин Марчев,
Олег Константинов

Редактор на броя: п-р Станислав Алексиев

Коректор: Елиана Аврамова

Предпечат: Олег Константинов

Печат: Прима принт ЕООД

Адрес на редакцията:

Българско евангелско дружество
IBAN: BG84 BPBI 7942 1021 9606 01
Пощенска банка, BIC: BPBIBGSG

гр. София, ул. Солунска 49
e-mail: vestnik.zornitsa@gmail.com
web: http://zornitsa.bg
тел.: 0892 250 517
ISSN: 0861-3826